

På den ene side er borgernes retssikkerhed forbedret gennem årene, ikke mindst ved vedtagelsen af forvaltningsloven, men på den anden side er lovgivningen blevet mere og mere omfattende, så det ikke alene er svært for borgerne at finde ud af, hvad der er gældende ret, men såmænd også for myndighederne, og det kan naturligvis i sig selv indebære en svækkelse af retssikkerheden for den enkelte.

Mange klagesystemer er opbygget gennem årene, ligesom offentlige arbejdsopgaver er lagt ud til kommunerne, mens andre opgaver kan være henlagt til centrale myndigheder. Det bør naturligvis ikke styre, hvorvidt en ombudsmand bør have indseende. Folketingets Ombudsmand har da også allerede indseende med den kommunale forvaltning på en række væsentlige områder.

Med det lovforslag, der her foreligger, udvides denne kompetence. Den udvidelse vil vi i Venstre gerne være med til at drøfte, men det er helt afgørende for os, at det meget nøje præciseres, at de skønsmæssige og mere politisk prægede afgørelser ikke omfattes af Ombudsmandens virksomhed, og at det mere udtømmende kan angives, hvilke slags afgørelser der falder uden for loven.

Vi har også den opfattelse i Venstre, at der er grænser for, hvor stor en institution som ombudsmandens bør være. Grænsen er ved at være nået, for vi betragter embedet som personligt, og den nuværende ombudsmand har da også selv udtalt sig om vigtigheden af, at embedet er personligt.

Hvis ombudsmandsinstitutionen bliver så stor, at ombudsmanden ikke selv kan overskue sagerne, så forsvinder det helt afgørende og væsentlige særkende ved institutionen. Og hvis institutionen udvides i et sådant omfang, at man blot bliver en overbygning på det nuværende klagesystem eller bruger ressourcer på rene pjatsager eller går ud over de rent retlige hensyn, så mister ombudsmandsinstitutionen sit særkende.

Det er også vigtigt, at ombudsmandsinstitutionens stilling i forhold til de domstolslignende nævn afklares. Ved dette Folketings mellemkomst har man i årenes løb med mere eller mindre tilfældig knopskydning udbygget bestående klagesystemer og indbygget råd og nævn, der ikke er af ren forvaltningsretlig karakter, men i sig indeholder mange træk fra domstolene.

Vi ønsker, at Ombudsmandens kompetence kun skal angå rene forvaltningsmyndigheder,

og ønsker en nærmere undersøgelse af de mange råd og nævn med henblik på i forbindelse med indførelsen af en ny ombudsmandslov at få gjort op med den sammenblanding mellem det forvaltningsretlige og det mere judicielle. Råd og nævn bør, i det omfang de har retsgarantier, der ligner domstolenes, ikke være undergivet Ombudsmandens kompetence.

Der er også andre afgrænsninger, vi her i Folketinget bør benytte lejligheden til at få afklaret, herunder tilsynsrådenes stilling og kompetence. Der er i de senere år sket en uoverskuelig sammenblanding af privat og offentlig ret. Jeg vil gerne sige, at nok er vi i Venstre optaget af privatisering, men det er utilfredsstillende både for det parlamentariske system og for den enkeltes retssikkerhed, at det offentlige i flere og flere tilfælde ved f.eks. en selskabsdannelse, der slet ikke er privat, forsøger at opnå privatrettens fordele, samtidig med at man forsøger at slippe for den parlamentariske kontrol og den kontrol, der kan ligge i f.eks. lov om offentlighed og registerlovgivning og netop Ombudsmandens ret til indseende. Den problemstilling kræver en nøje gennemgang, for også her er der brug for en klar stillingtagen.

Da der her er tale om et lovforslag, der fremsættes af Folketingets Præsidium til fri forhandling, siger det sig selv, at lovforslaget ikke i samme grad som f.eks. et regeringsforslag kan anvendes som lovfortolkning. Folketinget vil selv i højere grad end sædvanligvis være den lovforberedende fase. Vi forudser derfor et meget dybtgående udvalgsarbejde, hvor drøftelse af helt afgørende, principielle afgrænsninger bliver nødvendige, ligesom disse drøftelser af hensyn til den fremtidige fortolkning nødvendigvis i langt højere grad, end det er sædvanligt, må give sig udtryk i Retsudvalgets betænkningens bidrag.

Udvalgsarbejdet må så vise, hvilken stilling Venstre til sin tid vil tage til det endelige forslag, men vi vil gøre vort til, at ombudsmandsinstitutionen ikke bliver offer for partitaktiske hensyn.

Margrete Auken (SF):

Fru Birthe Rønn Hornbechs sidste bemærkning var svært forståelig, vil jeg sige, for jeg havde den fornemmelse, da jeg hørte hr. Helge Adam Møllers indlæg – nu kan vi ikke direkte gå på ham, men der er måske andre konservative til stede – at man ikke bryder sig om, at vi har den institution. Man skal ikke tage fejl; det kan godt være, vi er stolte, når vi tager verden rundt og